

DOMOLJUB

Izbaja vsak četrtek. Cena mu je 6 K na leto. (Za Nemčijo 10 K, za Ameriko in druge tuje države 12 K.) — Posamezne številke se prodajajo po 30 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kooptarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in iskanja pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Fopitarjeva ulica.

Štev. 36.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1918.

Leto XXXI.

Naše izobraževalno delo.

Med vojsko je naše izobraževalno delo silno zaostalo. Seveda, ko smo pred štirimi leti prekinili delo v naših nepolitičnih društvih, smo vsi bili tega mnenja, da bo to le za kratek čas, da torej ne bo bistvene škode. Toda neplodna vojska se vleče in še ni videti konca, ali pa moremo brez velike duševne škode še nadalje pogrešati izobraževalnega dela? Če pogledamo na našo odraščujočo mladino, ki je doma brez močnega nadzorstva in ki je zrastle v divjih vojnih razmerah, potem moramo odločno odgovoriti: Tako ne sme iti več naprej. Naša mladina, ki je v mirnih časih našla v naših društvih in raznih odsekih svoj drugi dom, svojo umsko in srčno izobrazbo, sedaj v veliki meri išče svojega razvedrila po gostilnah in plesiščih in slabih družbah, kjer popolnoma posurovi. In vendar moramo reči, da je ravno doba do 20. leta tista, v kateri se človek odloči in naredi in da navadno v bistvu takšen ostane, kakor je bil vzgojen v teh letih.

Pa idimo še globlje! Slovencev nas je malo in stiskajo nas sovražniki od vseh strani, in posebno v zadnjem času so se zakleli, da nas zatro. Najsilnejše in skoro edino sredstvo, da se obdržimo, je izobrazba, srčna in umska. Čim bolj izobražen in čim bolj nraven je kak narod, tem večja je njegova moč, tem odpornejša njegova sila. Zgodovina nam priča. Kje so danes Huni, to množestevilno pleme, strah celé Evrope? Brez sledu so izginili, ker niso imeli izobrazbe. Isto lahko trdimo o Obrih in še drugih močnih narodih. Ni jih več, manjkalo jim je npravne in umske izobrazbe, zato so izginili. Pa tudi vse naše politično delo bo zastoj in uspeh samo navidezen, če ne stoji za to politiko izobražen in nraven narod. Taka politika je

okvir brez slike, posoda brez vsebine, napihnjena vreča. To, kar bo našem političnemu delu dajalo moči, jedra in trajnih uspehov, to je edino npravno in izobraženo ljudstvo. **Bobnečih političnih fraz se nihče ne boji, česar se svet boji in kar upošteva, to je npravno zdrav in izobražen narod, ki ve, kaj hoče, in tudi ve, zakaj hoče.**

Slovenska krščansko socijalna zveza, ki je tako nekako matica vseh nepolitičnih društev na Slovenskem, ki stoje na katoliškem stališču, se bo prihodnji teden zopet dvignila iz svojega spanja ter pozvala vsa naša nepolitična društva, pa tudi sebe na novo delo. Naj bi vsa društva, ki so učlanjena v Slovenski krščansko socijalni zvezi, iz cele Slovenije poslala svoje zastopnike na občni zbor in k posvetovanjem posameznih odsekov. Vsi se moramo dvigniti, vsakdo nekaj žrtvovati, da bo naše za obstoj našega naroda potrebno izobraževalno delo zopet vzcvetelo in rodilo, kot prejšnje čase, stoteren sad.

Ko bi po pomoči kakšno društvo ne prejelo vabila in sporeda, ga objavljamo tukaj.

Občni zbor in redni letni posvet k. s. izobraževalnih društev S. K. S. Z. za Kranjsko, Štajersko, Koroško, Goriško in Trst se vrši

v torek dne 10. septembra 1918 v Ljubljani.

Predpoldne zborujejo odseki po sledečem redu:

I. Kmetijski odsek.

Zborovališče: Velika dvorana »Uniona«. Poročevalci: Poslanca Hladnik, Pišek in Župan Brodar. Pričetek ob 9. uri dopoldne.

II. Narodno-gospodarski odsek.

Zborovališče: Orglarska šola v Alojzevišču, Poljanska cesta. Poročajo: Narodno-gospodarski položaj: dr. Jakob Mohorič. Obrtne in trgovske zadeve: dr. Jež,

Ljubljana; Ferjančič, Trst. Pričetek ob 9. uri dopoldne.

III. Odsek za obnovitev Goriške.

Zborovališče: Posvetovalnica Zdržne zveze, Dunajska cesta št. 38, II. nadstropje. Poročajo: O obnovitvi Goriške: prof. Bogumil Remec, dr. Ličan, župan Rejec, urednik Alojzij Vrtovac. Pričetek ob 10. uri dopoldne.

IV. Prosvetni odsek.

Zborovališče: Posvetovalnica Katoliškega tiskovnega društva. Poročevalci: Izobraževalno delo: prof. dr. J. Puntar. Igre v naših prosvetnih društvih: pisatelj župnik Finžgar. Petje v naši prosvetni organizaciji: kanonik dr. Kimovec. Pričetek ob 11. uri dopoldne.

V. Mladiški (telovadni) odsek.

Zborovališče: Šentpetersko k. s. prosvetno društvo, Sv. Petra cesta, šentpeterska meznarija, I. nadstropje. Poročajo: urednik Anton Komljanec, posl. Vrstošek (Štajersko), dr. Ličan (Goriško), urednik Smodej (Celovec). Pričetek ob 9. uri dopoldne.

VI. Narodno-obrambni odsek in občni zbor »Slovenske Straže«.

Zborovališče: Šentjakobsko k. s. prosvetno društvo, Florijanska ulica št. 15, I. nadstropje. Poročata: poslanec Evgen Jarc in urednik Anton Pestotnik. Pričetek ob 12. uri opoldne.

VII. Odsek za Narodni svet.

Zborovališče: Knjižnica Katoliškega tiskovnega društva, Katoliška tiskarna, III. nadstropje. Poročajo: dr. Jerič, posl. dr. Korošec in urednik Smodej. Pričetek ob 11. uri dopoldne.

VIII. Delavski odsek.

Zborovališče: Tajništvo S. L. S., Katoliška tiskarna, II. nadstropje. Poroča dr.

Jakob Mohorič. Pričetek ob 11. uri dopoldne.

IX. Ženski odsek.

Zborovališče: Društveni prostori Katoliškega društva za delavke v Ljubljani, Poljanska cesta, Alojzevišče. Poročajo: urednica Ivanka Klemenčič, Petrič iz Trsta in dr. Hohnjec (Maribor). Pričetek ob 9. uri dopoldne.

GLAVNO ZBOROVANJE IN OBČNI ZBOR S. K. S. Z.

Zborovališče v veliki dvorani »Uniona«. Pričetek ob 3. uri popoldne.

Spored:

- Poročilo predsedstva.
- Narodna izobrazba: govori Fr. Finžgar.
- Narodno gospodarstvo: govori dr. Jakob Mohorič.
- Žensko vprašanje: govori Ivanka Klemenčičeva.
- Volitev odbora S. K. S. Z.

Prijateljski večer.

Na predvečer v ponedeljek dne 9. septembra prirede nepolitična ljubljanska prosvetna društva, članice S. K. S. Z. prijateljski večer s petjem in godbo v veliki dvorani »Uniona«. Začetek ob 8. uri zvečer.

Posvet poročevalcev

bo zboroval v ponedeljek dne 9. septembra 1918 ob pol 8. uri zvečer v posvetovalnici tajništva S. L. S., Katoliška tiskarna, II. nadstropje.

Prosimo: Vsa k. s. prosvetna društva naj se časno udeležijo občnih zborov osrednje S. K. S. Z. in »Slovenske Straže«.

Z Bogom za slovensko ljudstvo!

Slovenska Krščansko Socialna Zveza v Ljubljani,

»Slovenska Straža« v Ljubljani, dne 28. avgusta 1918.

Politični obzornik.

Boj za Španijo.

Spet so skočili skupaj diplomati, da pokažejo, kdo bolj zna. To pot se vlečejo za Španijo.

Kakor znano, je Nemčija s svojo podmorsko vojsko potopila med drugim tudi več španskih ladij. Španiji seveda to ni prav in se pritožuje, da ji primanjkuje vedno bolj trgovskih ladij, tako da ne more zmagovati niti domače prekmorske trgovine. Sedaj si je pomagala španska vlada iz zadrege na ta način, da je pisala v Berlin pismo, v katerem naznanja, da si bo kot odškodnino za potopljene ladje prisvojila tiste nemške ladje, ki stoje v španskih pristaniščih.

Nemčija je nekaj časa pomišljala, ali naj špancev mirno ugoditi, ali naj se pa skrepa ter pretрга prijateljske odnose s Španijo. Ententa se je že na tihem smejala, da si bo nakopala Nemčija novega sovražnika na glavo. Ali opekla se je. Nemci so se tokrat dvakrat premislili in se — vdali. Saj ladje izgube tako ali tako, čemu po-

tem treba še novega sovražnika, ko je že starih čez glavol!

Tako se Španija veseli novih ladij, ententa pa se je vrgla na ščuvanje. Zakaj silno prav bi ji prišel nov zaveznik na francoski fronti, ki ga ni treba prepeljavati daleč, daleč čez ocean. Zato prigovarjajo špancev, naj se ne ozirajo na nemško popustljivost ter naj Nemčiji odpovedo prijateljstvo, saj je itak že ves svet skregan z njo. In španski ministri so se res dali zbežati, da že od samih posvetovanj ne vedo, kaj bi začeli. Tudi med ljudstvom šumi. Eni so za entento, drugi — in teh je več — pa hrume: »Proč z vojsko!«

Poleg entente se repenči tudi Nizozemska. Ona je namreč tudi med tistimi, kateri so nemški podmorski čolni požrli marsikako ladjico. In ko so sedaj videli nemško darežljivost napram Španiji, je tudi Nizozemce začelo mikati, kje bi iztaknili kako podobno odškodnino. Ker pa v tem oziru nimajo veliko upanja, se tolažijo s tem, da odslej itak ne bodo zgubili več nobene ladje, ker bo Nemčija porabila sedanji spor s Španijo za to, da na lep način konča podmorsko vojno, ki se je proti Amerikancem izkazala kot brezuspešna in se obenem odpove vsenemški hujskajoči politiki.

Kdo bo zmagal? Želimo, da bi zmagal mir!

Za viharjem pride solnce.

Ne samo na nebu, tudi v Avstriji se jasni, zrak postaja lažji, srce nam vtriplje hitreje, ker upanje na jugoslovansko državo nam kar vidno raste.

Kakor včeraj se nam zdi, ko so nam naši Nemci še grozili in nas pestili z edino »rešilnim« nemškim kurzom ter z »edino zveličavnim« mečem, danes je že svetovni in domači položaj tak, da je prišel nemški kurz ob »kredit«, sporazum in sprava pa postajata zopet geslo, in to za zunanjo i za notranjo politiko. Ne ljubezen, temveč potreba sili našo vlado v spravo. Doma s financami ne morejo naprej, zato je treba dobiti novih davčnih zakonov. A brez sporazuma bo to komaj mogoče.

Zato Hussarekova vlada ne govori več o ustavnih reformah v smislu nemškega kurza, temveč kljub vsenemškim ugovorom proglašča, da je njena največja naloga sprememba ustave, ki bo sicer varovala skupne državne koristi, a bo zaeno državo preustrojila v zvezne države avstrijskih narodov, združene pod krono Habsburžanov.

Med Nemci so odločno za tako vladino stališče nemški socialni demokratje, ki imajo delavske množice za seboj, tudi vedno več nemških časopisov prihaja polagoma do vladinega naziranja, le vsenemški hujskači, uradniki in fabrikanti godejo po svojem starem vsenemškem kopitu zoper jugoslovansko državo, zoper priklonitev Slovencev k Hrvatom itd. Počasi torej, a vendar bolj in bolj se nam vzravnavajo tla, da se vresniči naša deklaracija!

Istočasno ko Hussarekova vlada oznanjuje in pripravlja avstrijskim narodom novo ustavo, pa vrši tudi predpriprave za prihodnje zasedanje državnega zbora. Teda naj bi namreč sklenili nove davke, da se vsaj deloma rešimo večnih posojil.

Najprej hočejo sklicati finančni odsek, kjer naj bi naredili natančne zakonske načrte o novih davkih, da jih bodo potem predložili v sklepanje vsem poslancem v parlamentu. Pa že v odseku poslanci ne bodo ničesar naredili, če se ne bodo prej sporazumeli z vlado. In zdaj te tedne se sporazumujejo!

Nemški poslanci se boje in pravijo po svoji avstrijsko-nemški navadi, ali ne bi kazalo cele stvari malo odložiti, vsaj tja do pozne jeseni. Rusini pravijo, da so z vlado še vedno skregani, ker je preveč prijazna s Poljaki. Za spravo zahtevajo, naj se Galicija razdeli med Poljake in Rusine, nadalje mora vlada pomagati, da se čimprej pozidajo po vojski razdrte vasi in mesta ter uredi njive in travniki. Čehi ničesar ne obljublajo, toda ugovarjajo proti trenutnemu sodišču in zahtevajo, da morajo zopet izhajati listi, ki jih je vlada ustavila. Dr. Korošec je bil pa te dni poklican k Hussareku.

Vemo, da nas rabijo. Zato čimbolj smo moški, tembolj zmehčani hodijo za nami!

Kadar se pes boji, tedaj laja.

Čudno, tudi Mažari so postali silno črnogledi, odkar je prišla na svet jugoslovanska deklaracija. Povsod vidijo samo jugoslovanski babbav.

Posebno se bojé za Reko. Kdor količkaj bolj očito pokaže svojo jugoslovansko barvo, brž ga doleti zaslisanje pri mažarskih policijskih uradih. En čas so zapirali vrata v Reko slovenskim časopisom, zdaj prepovedujejo »Primorske Novine«.

Mažarom tudi kar ne gre v glavo, zakaj bi istrski, dalmatinski in bosanski stradajoči otroci hodili na Hrvaško jest. Mažarsko časopisje vidi tudi v tem jugoslovanski strah in pišejo, da gre pri tem do brodelnem podjetju pravzaprav samo za razširjanje in vzgajanje jugoslovanske misli.

Najbolj se pa Mažari strašijo bosanskega sabora, ki že celo vojsko ni bil sklican in so ga naši državniki to jesen vendarle hoteli zopet oživiti. Toda Mažari so izvohal, da zna biti to škodljivo za mažarske agitacije, ki jih razprezajo po Bosni, da naj se namreč Bosna prikloni Ogrsk. Straše po Pešti in Dunaju, da se bodo bosanski poslanci izrekli za jugoslovansko majniško deklaracijo. In res so dosegli, da bosanski sabor tudi to pot ne bo sklican.

Res na slabih nogah morajo stati ti Mažari, da se še bolj boje kot naši »gospodje« Nemci!

Svetovna vojska.

Na francoskem bojišču se boji že sedmi teden z nezmanjšano silo nadaljujejo Francozi in Angleži ne odnehajo z napadi niti en dan, izgube so na obeh straneh velike, nova bojna sredstva se vporabljajo, da se z njimi doseže odločitev. Sovražni vojskovodja Foch je zagotovil, da v šestih mesecih prežene Nemce iz Francije, Wilson je slovesno izjavil, da hoče Amerika sedaj, ko s pogajanjmi ni ničesar dosegla, pospešiti zmago z orožjem, govoril je o 13 milijonih vojakov. To je sedaj res boj za

odločitev. Nemci so se tedaj umaknili tudi na svojem severnem krilu na Flandrskem med mestoma Ipern in Basse, prepustili so sovražniku goro Kemmel, katero so lansko leto z velikimi žrtvami iztrgali Francozom. Anglež napada ob cesti, ki vodi iz Arrasa v Cambrai, važno železniško križišče. Nemci se trdovratno branijo ter popočasi kilometer za kilometrom umikajo. S temi napadi so Angleži Nemce prisilili, da so se umaknili na 50 km dolgi fronti. Izgubili so mesta Bapaume, Perrone in Noyon. Vojaški kritiki napovedujejo še nadaljnji umik na takozvano Hindenburgovo črto, na katero so se že tudi lansko leto umaknili. Med rekama Oise in Aisne napada Francoz, prodrl je za par kilometrov, a so ga Nemci ustavili, pričakujejo novih bojev, ker hočejo sovražniki z napadi na krila nemške armade prisiliti tudi sredino fronte k nadaljnjemu umiku. Cvetoče francoske pokrajine se izpreminjajo v puščavo, štirikrat že divja v tej pokrajini uničevalen boj, zato ni čuda, če bo ostalo le golo kamenje od lepih vasi in cvetočih mest — delo človeškega duha v 20. stoletju —!

Na Italijanskem nobenih posebnih bojev razven zračnih. Sovražnik baje pripravlja proti nam novo ofenzivo, če ne bo grozdeje prekislilo.

Na albanskem bojišču se je Italijan ustavil ob reki Vojuša, v Valono prihajajo nova laška ojačenja, ki pričajo, da hoče Italijan za vsako silo držati Valono.

V Rusiji še vedno vre, meščanski boji se nadaljujejo. Na severu od murmanski obali so Angleži ustavili prodiranje, čakajo, da pridejo od vzhoda japonske čete, ki že prodirajo proti reki Usuri. Večji boji med boljševiki in nasprotniki se bijejo v južni Rusiji ob reki Volgi, Angleži so zasedli obal Kaspiskega morja, kamor so prodrli iz Perzije, katera je cela pod njihovo oblastjo.

Peto leto svetovne vojne, a vstajajo še vedno novi sovražniki, sedaj dviga celo Španija glavo in grozi Nemčiji z vojno napovedjo radi podmorskih čolnov, za enkrat se šele pogajajo. Iščimo prijateljev, sovražnikov imamo že dovolj!

Tedenske novice.

Drobne politične vesti.

Shod. »Kmečka zveza za kamniški politični okraj« priredi na Mali Šmaren 8. septembra popoldne ob 3. uri javen shod pred Društvenim domom na Homcu za našo »Jugoslavijo«. Govorili bodo naši poslanci. Vsi prijatelji našega narodnega osvobojenja na shod na Mali Šmaren popoldne! Pred političnim shodom se vrši ob 2. uri popoldne mirovna pobožnost v cerkvi. Pridite torej od daleč in blizu, ker se bo slavnost vršila o vsakem vremenu in vsakem slučaju.

Iz pisarne S. L. S. Tajništvo S. L. S. ima svojo pisarno v Ljubljani, Katoliška tiskarna, drugo nadstropje. Zaradi dohoda vlakov sprejema stranke vsak popoldan od 3. do 5. ure. Na razpolago je somišljenikom S. L. S. v vseh strankarskih zadevah, nadalje posreduje stik med volivci in poslanci, gre svojim somišljenikom

na roko v vseh vojaškopodpornih in oprostitvenih zadevah. Krajevni odbori pa naj pošiljajo na tajništvo tudi vse pritožbe, ki zadevajo splošnost. Te pritožbe bo tajništvo zbiralo, da bodo imeli naši poslanci pri svojih zahtevah in dokazih napram vladi in parlamentu dovolj potrebnega gradiva.

Le pravice ne! Zadnji čas je veliko govorilo in pisalo, da bo Hussarek skušal preosnovati Avstrijo in zvezo v več samostojnih narodnih držav. Morda je hotel Hussarek malo preizkusiti teren. Pa so zagnali Vsenemci kanibalsko vpitje: nobenega govora o tem, da bi se Slovenec kaj drugače godilo. Zanimivo pa je, da se italijanski listi boje, da se v Avstriji res ne bi izvedla ustavna preuredba, zakaj na ta način bi se Avstrija okrepila in to bi Italiji ne bilo v korist. O slepi avstrijski Nemci!

Pametni ljudje v narodnih zadevah so nemški socialni demokratje. V Zell am See so imeli shod, kjer med drugimi odklanjajo v Avstriji nemško nadvladje, pač pa naj ima v Avstriji vsak narod pravico ustvariti si svojo državo. Ostro bičajo krivično ogrsko politiko proti Slovakom in Hrvatom, zahtevajo odpravo kronovinskih mej, Trst pa naj postane samostojno mesto, ki bo vsem avstrijskim državam na razpolago.

Italijani so si med seboj v laseh zaradi Jugoslovanov. Velik del Italijanov je prišel do spoznanja, da se bo treba z Jugoslovani pobotati ter opustiti pretirane italijanske zahteve po jugoslovanski zemlji, Sonnino pa, ki nosi sedaj zvonec v italijanski vladi, je še vedno sanjal o Istri in Dalmaciji. Po hudih bojih se je sedaj menda Sonnino udal, ker je videl, da so tudi Amerikanci in Angleži zoper njega.

Strašilo. Najbolj se boje nemški ministri na Dunaju in nemški poslanci državnega zbora. Zakaj, kadar ga ni, avstrijska vlada nemoteno in brez skrbi jadra v nemškem kurzu in udriha po Slovanih; parlament ji pa vedno temeljito izpraša vest. Zato tudi sedaj, kakor vedno, bolj in bolj odriavajo sklicanje državnega zbora. Najprvo bi imel biti sklican začetkom septembra, potem so rekli, da pred koncem septembra ni mogoče, sedaj pravijo, da bo šele mogoče začetkom oktobra, mi pa pravimo, da mora imeti strašno trdno vero v avstrijsko vlado, kdor misli, da bo parlament sploh oktobra sklican.

Konec vojske je bil že stokrat prerokovan — po krivih prerokih seveda. Sedaj pravijo angleški in ameriški možje, ki se delajo, da kaj vedo, da bo konec vojske prihodnje leto. Do takrat — tako pravijo — bo Nemčija poražena.

Domače novice.

Dopisnike »Domoljuba« opozarjamo, da se je poštna pristojbina za pisma zvišala na 20 vinarjev, zato pisem, ki bodo opremljena samo s 15 vinarji in za katere bi morali plačevati kazen, ne bomo sprejemali. Če torej ne bo kakšen dopis, ki je bil frankiran s 15 vinarji, zagledal belega dne, ni treba urednika pestiti.

Nemški most? V Trziču gradi koroški milijonar Amer novo veliko tovarno.

Romarski shod na Planinski gori se bo vršil 14. in 15. septembra. Castilci Marijini,

Kraljice miru in pomočnice kristjanov, se prijazno vabijo. — Zupni urad v Planini.

Izobraževalno društvo v Retečah pri Skofiji Luki uprizori ob nedelji, dne 8. in 15. septembra, ob pol 4. popoldne igro v treh dejanjih: »Očetova kletev« in enodejansko burko »V ječi«.

Narodni blagdan se bo vršil na Slovenskem dne 21. in 22. septembra. Znano je, da cela množica jugoslovanskih otrok trpi hudo lakoto, in če je toliko naših mož in fantov, padlo v vojski — vsaj mladino moramo rešiti. Zato se je ustanovil v Zagrebu odbor slovensko-hrvatsko-srbskih (SHS) žena za siročad, ki nabira prispevke. V Zagrebu se je vršil narodni blagdan 5. julija in so tisti dan samo v Zagrebu nabrali 100.000 kron za stradajoče otroke. Zeleti je, da se 21. in 22. sept. tudi naši ljudje zavedo, kako potrebno je, da rešimo jugoslovansko mladino. Prispevki naj se pošiljajo na »Osrednji odbor za sirote« v Ljubljani.

Na Brezjah so dobili nove jeklene zvonove, ki neprimerno lepše zvone kot dosedanja jekleni zvonovi. Vlti so po novih načrtih, ki jih je dobila jeseniška tovarna iz jeklene zvonarne v Bochumu na Nemškem.

Odpuščanje starejših letnikov. S 15. septembrom se začne po obljubi domobranskega ministristva odpuščati letnik 1871. Odpuščene nameravajo nadomestiti z mlajšimi letniki, ki so do sedaj bili oproščeni. Ker je sedaj na poljih in kmalu tudi v vinogradih najnujnejše delo, bi bilo dobro, da se vpkolic mlajšim letnikov preloži vsaj za eden do dva meseca.

Čudna razsodba. Pred ljubljansko poroto sta stala 16letni poštni uslužbenec Laboda in 17letni Bevc. Laboda je nesel denarno vrečko s pošte na glavni kolodvor v Ljubljani ter potoma vzel iz vrečice 12.900 K, in sicer na svet omenjenega Bevca, ki bi rad šel v Zagreb, pa ni imel penzeve. Fant pa tatvine ni znal prikriti, zato so ga takoj zasačili. Bevc je tudi že preje večkrat po malem krađel. Oba sta priznala, da sta kriva, perotniki pa so rekli, da nista kriva, in zato sta bila oba oproščena. — Potuh!

Pozor! Neki nemški ravnatelj se vsiljuje slovenskim posestnikom na Štajerskem, da jim posreduje prodajo posestev. Slovenci, ne prodajte svoje zemlje, če pa jo prodaste, jo prodajte bratu-Slovincu!

Umrli je 31. avgusta v Dragi po domače pri Pušlarjevem Janezu najstarejša hči Mici v 16. letu starosti. Naj v miru počiva!

Odklikovan je bil te dni z veliko hrabrostno svetinjo desetnik Matija Strajnar, doma iz Vel. Gabra pri St. Vidu na Dolenjskem, sedaj služeč pri neki saperski stotnji ob Piavi. Že poprej je bil odklikovan z malo srebrno hrabrostno svetinjo in Karlovim četnim križcem.

Padel je na tirolskem bojišču za domovino 22letni Ivan Mihelič, doma iz ljubljanske okolice. Služil je pri 17. pp., pridelen zrakoplovni stotnji, ki zelo žaluje po njem.

V cerkvi podružnice Ajbelj so ukradli tatovi cerkveno perilo in drugo mašno opravo.

Nepoboljšljivi Josip Prek, ki je bil že sedemkrat kaznovan radi tatvine, je bil sedaj radi istega prestopka po ljubljanski poroti obsojen na pet let težke ječe.

Ročna granata bo še marsikoga tudi v zaledju spravila ob življenje. 16letna Kajnc v Nabrežini je kopala na vrtu, našla pločevinasto škatlo in ker je mislila, da je konzerva sardel, jo je hitela odpirat. Pa ni šlo. Vrže jo zato z vso močjo v zid, in dekle je ležalo razmesarjeno na tleh. V tržaški bolnici je umrla.

Kdo vé? O Frančišku Kresevič iz Račic, služil je pri 97. pp., 6. stotnji, voj. p. 73. Zadnjič je pisal julija 1915. Sporočila na Marijo Kresevič, Račice 52, p. Podgrad, Istra.

Razne vesti.

Dež samih bankovcev se je vsul na avstrijsko fronto ob Piavi. Italijani so natančno ponaredili avstrijske dvekrone bankovce ter jih spustili za dva milijona lir med avstrijske vojske. Na ta način hočejo pomnožiti papirnati denar v Avstriji in s tem še bolj znižati našo denarno vrednost (valuto).

Sladkor v Švico! 200 vagonov sladkorja odpošlje jeseni Avstrija v Švico, menda zato,

la se zboljša naša denarna vrednost, naši domači ljudje pa morajo biti brez nje.

Papirja ni zato, ker ga tonko porabi vojaštvo ne samo za svoje neštevilne pisarne, temveč tudi za obleke in druge potrebščine. — Na Bavarskem je celo izšla ministrska odredba, da morajo mrljice oblačiti in pokopavati le v papirnati obleki.

Tudi po cerkvenih posodah bodo segli? Nemški škofoje so vprašali nemško vlado, koliko resnice je na govoricah, da bodo zaplenjene zlate in srebrne cerkvene posode. Nemška vlada je na to odgovorila, da za sedaj še ne misli na to. Torej »za sedaj! Za pozneje pa!

Letalke. »Messagero« poroča, da se otvori jeseni poseben učni tečaj za sestavo špeciialnega zbora letalk iz Italije in zavezniških držav.

Zaradi klobuka ustavljen brzovlak. Na progi med Budimpešto in Vel. Varadionom se je brzovlak nenadoma ustavil, ker je neka dama potegnila napravo za silo. Misli se je seveda na nesrečo. Dami pa je bil padel klobuk skozi okno. Klobuk je dobila nazaj in je rada plačala globo 100 K, kajti klobuk je bil nov in je stal 400 kron.

Zenska ministrova namestnica. V Združenih državah v Ameriki poljedelski minister nima namestnika, temveč namestnico.

Cesto preko cele Severne Amerike je sklenila zidati zveza ameriških cementnih tvornic, da odpravi zanemarjanje grajenja cest, ki je povzročilo, da se je v Ameriki tako zelo razširila železnica. Večina severnoamerikanskih cest je podobna našim poljskim potom. Šele ko je narasel avtomobilni promet, so se jeli ozirati tudi na deželne ceste; vsaka država hiti dohiteti zamujeno. Isti cilj ima tudi omenjeni sklep: cesta preko cele severne Amerike bo dolga 6400 km in bo stala približno 40 milijonov dolarjev.

Cel most so ukradli tatovi v Biljanah na Poljskem. Most je bil lesen in je vodil preko nekega močvirja k neki tovarni. Ker je mostni les silno suh in zelo dobro kurivo, si tatovi niso mogli izbrati pripravnejšega sredstva, da si za zimo preskrbe gorkote, kot da so odnesli most.

Med vojnimi dobičkarji. V Budimpešti so v neki hiši izsledili igralce, ki so ravno igrali eno partijo za 3 in pol milijona kron.

Dopisi.

Iz Brkinov (Istra). Na Tatrah so umrli trije mladeniči-vojaki v teku treh mesecev. — Dne 26. maja t. l. Peter Gustinčič, Vencajev je umrl v Radooni 10. julija, Franc Mahne-Gržinov v Pragi. Ivanu Mahne-Florijanovemu pa je Bog naklonil, da je umrl doma dne 3. maja. Vrnil se je iz ujetništva iz Rusije, bil dober mesec doma. Imel je iti nazaj k vojakom, a ga je prehitela smrt. Bil je vzoren mladenič. Da počiva v domači zemlji, je velika tolažba za starše in sestre, katere je tako zelo ljubil. — Dne 31. julija je umrl dober kmet gospodar Franc Zadnik, iz Bregarja 37, v bolnišnici v Trstu. Šel je na Goriško »po robo«. Našel je ob poti granato. Potegnil je vrvice, vrgeč od sebe, granata razpoči in ga rani na nogo in roko. Tako je vsled neprevidnosti podlegel ranam.

Iz Stranske vasi pri Rudolfovem. V začetku prihodnjega meseca se pri tukajšnji graščini »Ruperčvrh« zopet ustanovi in nastani orožniška postaja. Saj je pa to tudi potrebno, kajti v naših gozdih se redno skriva ciganska druga te vrste svojat, ki postaja vedno nadležnejša in opasnejša ljudstvu in njegovemu imetju. — Umril je za oteklino, nastalo iz neznanega vzroka, tukajšnjega posestnika 12letni sinček Anton Bele, po domače Francičev, previden s sv. zakramenti, dne 19. avgusta. Njegovo mater je to in druge bridkosti tako zadelo, da je v nevarnosti njeno zdravje. Mogoče se ji stanje zopet izboljša.

Suha na Koroškem. Oglasiti se moramo še tudi v »Domoljubu« posebno sedaj, ko smo takih žalostnih src, ker se je od nas poslovil č. g. Jožef Kukačka. Bil je skoraj tri leta pri nas kot naš dušni pastir. Nismo se mogli posloviti od njega, kakor je zaslužil, toda obile

solze so pričale, da smo ga vsi v resnici spoštovali. Odšel je v Smarjeto v Rožni dolini, kjer mu želimo obilico božjega blageslova.

Iz Dobropolej. Po dolgih štirih letih se je zbudil naš dramatični odsek. Čakal je, da bo vojske konec, pa se je naveličal, ko se vojska noče. V nedeljo, 27. julija, in ponavljaje 11. avgusta so naši diletantje uprizorili Krekovi igri »Fantič, le gori vstan!« in »Tri sestre«. Bali smo se, da bo šlo s težavo, pa je bilo ravno nasprotno. Igralo se je prav dobro. Posebno resna prizora po narodni pesmi: Fantič, le gori vstan! sta ugaljala. Dobiček se je deloma porabil za zastavo mladeniške Mar. družbe. Izgotovljena je, plačana tudi, samo konca vojske čaka, da bi se razvila. Ali ga bo pričakala? Zaroval je zanjo 50 K tudi umrli družbenik Znidaršič, posestnik v Podgorici. Bil je miren in tih fant. Ljubil je Marijo in njeno družbo tukaj, zato se gotovo tudi tam veseli v njeni družbi.

Mošnje. Za občino Mošnje se je ustanovil krajevni odbor S. L. S. dne 29. avgusta. — Rekvizicija. Koliko žita in krme kaka občina odda, to že vsaka ve. Če bodo tega kaj deležni tisti domači občinarji, ki tega silno potrebujejo, se pa še ne ve. No, gotovo, saj država vé, da je nepotrební prevoz proč in potem nazaj v teh časih gospodarski greh. Tako se je delalo, dokler jih učiteljica izkušnja ni izmodrila.

Z Gorenjskega. Sv. Jerneju na predvečer so se peljali z Jesenic na Brezje trije ovenčani vozovi. Na vsakem je bil težak zvon; vsak je bil črn, kakor če bi bil vlit z novih dvajsetic. Radovednost nas je gnala na Brezje poslušat, kako ti črniči pojo. In peli so kakor bi bil v vsakem cel klobuk srebrnjakov. En petičen Gorenjec je rekel: »Brezjanski zvonovi prav lepo pojo, in pri nas bodo kmalu tako!«

Sodražica. Kje se zgodi toliko zanimivosti kot pri naši Središče vsega je pa naš župan. Kako se upira in trudi, da bi pokazal občino v krogu dr. Šušteršiča. Vse premetenosti uporablja, da bi dobil večino zase, a niti v občinskem odboru je več nima. Na vse načine poskuša, a več kot sedeni glasov jih ne dobi. In več kot 7 do 8 jih v celih občini ni. A naj sklepa in pisari neznatni krogi karkoli hoče, javnost naj vé, da ogromna večina naše občine je in ostane zvesta S. L. S. v neomajni ljubezni in zvestobi presvitlemu g. knezoškofu in narodu, čigar del smo i mi, zvesti in trdni kot naši fantje na bojni črti.

Z Blok. Dne 27. avgusta zjutraj, nekako ob pol četrte ure smo imeli nevihto z groznim treskanjem. Treščilo je v Turkov hlev na Studencu, kateri je bil takoj ves v ognju, kakor tudi tik njega stoječa Benčinova hiša. Zgorelo je precej mrve, sena in nastilje in tudi nekaj obleke in živeža. Turkovo hišo so na vso srečo pravočasno rešili. Na lice mesta je došla naša domača brigadna, katera je ves čas neumorno delala. Prav požrtvovalno se je trudilo tudi občinstvo, ki je prihitelo iz bližnjih vasi. Posebno hvalo zaslužijo požarna bramba, gg. orožnika, dekleta in žene, ki so donšale vodo, pa tudi fantje in možje so storili v polni meri svojo dolžnost. Požar je bil na sredi vasi, katera je vsa s slamo krita, in zato hvala Bogu, da ni bilo večje nesreče. Turkova fanta sta spala na senu, in prav zadnji čas je bil, da sta planila iz gorečega hleva.

Gospodarski del.

Govorice ministra za prehrano.

Letina je spravljena, mlačev se je pričela. Po celih tednih pomanjkanja bi mogli zopet vsi Avstrijci dobiti toliko kruha in moke, kolikor iz pridelka domovinskih tal po pravici odpada na vsakega posameznika. Toda sebičnost in brezobzirna pohlepnost pričinjata razvlačevati in tako zasigurano razdelitev vojnega odmerka ogrožata. Ljudje, ki jim je za odušni dobiček ali ki zasledujejo sebične koristi,

preplavljajo deželo, delajo na neodgovoren način škodo po poljih in nadlegujejo kmetovalca, da bi si tako po krivem pridobili poljske pridelke. Kar morejo dobiti, se porablja nesmotreno in zapravljivo. Majhno število takih ljudi použije tako, kar pripada drugim po vsej pravici. Kdor pa v resnici trpi bedo, kdor mora borno izhajati z malo denarjem, kdor pridru delo dan za dnem, komur ni na tem, da bi obogatel, pa je v nevarnosti, da mu sebičnost in odušništvo vzameta njegovo pravico do kruha.

Pričele so se medsebojne preponudbe, da bi se tudi vsi pošteni poljedelci odvrnili od izpolnitve svoje dolžnosti, Marsikateri je podlegel skušnjavi prekomernega dobička, in mestno prebivalstvo vidi z ogorčenjem, da se pohlepnost marsikaterega kmeta ne drzne samo zahtevati predmetov vsakdanje porabe, temveč vse, celo najnepotrebnejše stvari in luksus ter celo zlato poročnoega prstana, da tako izkoristi bedo in stisko.

To neodgovorno ravnanje se maščuje prav tako na kmetskem, kakor tudi na mestnem prebivalstvu. Večina meščanov je zaradi dobička nekaterih brezobzirnežev izpostavljeno najhujšemu pomanjkanju, kmetskemu stanu pa v največjo škodo onih, ki počteno zadoščajo svoji oddajni dolžnosti, preti v slučaju splošne besede osovražena nadoga rekvizicije.

Proti razvlačevanju pridelkov bo državna oblast nastopala z vso svojo močjo. Pohlepnost in krivičnost se morata za tretji pri kupcih in prodajalcih, zakonu se mora pribaviti spoštovanje in veljava. Kmetovalcu se mora zavarovati moč pri njegovem dragocenem delu, ne sme se po ponudbah vsiljivih tihotapcev izpostavljati najstrožji kazni; meščan pa naj brez zapravljanja svojih moči in svojega delovnega časa po pravičnih cenah dobiva najvažnejša živila.

Vlada je trdno odločena, da se brez pogojno izogne povrnitvi težav, v katerih se je nahajala oskrba prebivalstva v preteklem letu. Zato bo skušala vsako prodajo državno uporabljanih pridelkov, zlasti krušnega žita neupravičencem prepovedati z vsemi sredstvi. Oblasti so dobili nalog, da vsakogar, kdor poljske pridelke zlasti pa žito in moko, prodaja neopravičeno, in vsakogar, kdor ta živila neupravičeno kupuje, skratka kaznujejo kar najstrožje. Zaporna kazen se bo izrekla v najvišji dovoljeni meri proti kupcem in prodajalcem in poleg tega tudi najvišja dovoljena globa. Pri tem se ne bo nikakor oziralo na stan in čin. Kar se bo kakorkoli prenašalo ali prevažalo žita ali moke, zapade brez obzira in sicer tudi v najmanjših množinah zaplembi. Ravno tako se pr glasi za zapadel tudi izkupiček in sicer denar kakor tudi v zameno dano blago. Ukrenilo se je vse potrebno, da se bo promet z živili strogo nadziral, za kar naj hitreje zasegov razvlečenih zalog in poizvedbo prodajalcev se je organizirala posebna služba.

Uporabiti se mora vsa strogost zakona, da se napravi konec protizakonitemu odušskemu početju, kajti edino le popolno zbranje in pravična razdelitev doma

podpiral z denarnimi prispevki v gotovi višini. Povišek pa nikdar ne sme presegati normalne višine vzdrževalnine po 1 K 60 vin. na dan. Ker ste Vi živeli z možem v skupnem gospodarstvu in dobivate podporo po 1 K 60 v na dan, ne more biti govora o kakšnem poviku, ker bi bil isti postavo nedopusten, kakor vam okrajna komisija za preživljanje na priloženem odloku sporoča.

K. Jugoslovanka. Odgovor: Podatki Vaše ga dopisa nam ne zadostujejo, da bi vam mogli zadevo pravno pojasniti. Rešitev prošnje je odvisna predvsem od pogodbenih pogojev med vami in banko »Merkur«, kakor bi se leti izkazali iz najbrže med vami in banko sklenjene pismene pogodbe in pa iz pravil banke »Merkur«. Obrnite se za nasvet k zaposljevemu prava večjemu zastopniku.

M. Ž. Vprašanje: Pred par leti sem kupil jozd in čez ta gozd vozi seno sosed, ki ima poleg tega gozda senošet. Sosed bi vozil seno lahko po drugem potu, a vozi kar naravnost je menda čez trideset let čez moj gozd. Te ga pota pa si ni pridobil po potu pogodbe in menim da tudi ne po poti priposestevovanja, ker se v gozdih menda nikak pravica ne more priposestvovati. Ker pa imam ta gozd ograjen, da zaganjam živino notri in tudi ne morejo rasti smreke po poti, bi rad vedel, če bi mogel to pot zabraniti. Sicer je ta del gozda, koder vozi sosed, v mapah zaznamovan kot senošet, a prejšnja lastnica je bila 40 let posestnica tega gozda in pomni vedno le gozd in pašnik obenem, ker se je od nekdanj ograževal in se je notri pasla živina. — **Odgovor:** Ces. patent z dne 5. julija 1853 dr. zak. št. 130 določa v resnici, da poljskih služnosti, med katere spada tudi pravica kolovoznega pota na gozdnih parcelah ali gozdni kulturi namenjenih tleh, ni mogoče s 30 letnim izvrševanjem priposestvovati. Če pa je bila Vaša predmetna parcela leta 1853 senošet in je še danes v zemljiškem katastru označena kot senošet ter se po Vaših navedbah tudi resnično še danes uporablja kot senošet oziroma pašnik, potem bo pač smatrati, da ista od možnosti 30 letnega priposestevovanja služnosti kolovoznega pota ne bo izvzeta. Če bi Vi hoteli uveljavljati izvzetost priposestevovanja v smislu zgoraj omenjenega ces. patenta, bi morali sodišču dokazati, da je bila Vaša parcela že leta 1853 ali pa vsaj takrat, ko je Vaš sosed začel izvrševati služnost kolovoznega pota, namenjena gozdni kulturi, to je, dokazati bi morali na primer, da so se že takrat na tej parceli zasajale gozdne sadike ali kaj podobnega. Tak dokaz se vam predvidno nikakor ne bi mogel posrečiti, vsled česar ne preostane nič drugega, kakor da sosedu pripoznate na Vaši predmetni parceli pravico služnosti kolovoznega pota, če Vaš sosed tako pravico še v resnici izvršuje skozi najmanj 30 let.

J. P. Vprašanje: Delam kot vojaški delavec v rudniku v tujem kraju. Rad bi prišel v kak domači rudnik. Kam naj se obrnem? — **Odgovor:** Oglasite se pri svojem poveljniku ali predstojniku ali pri vodstvu rudnika ter prosite, naj vas po možnosti premeste v domači kraj. Zgodilo bi se vam pa lahko v tem slučaju, da bi Vaši svoji izgubili državno vzdrževalnico, če jo mogoče sedaj uživajo.

F. M. K. Vprašanje: Sin, edina moja pomoč, je umrl v vojski, jaz sem pa kot invalid vsakega težkega dela nezmožen, dobivam po sinu le po 1 K 60 vin. na dan; ali morem protni za zvišanje? — **Odgovor:** Opozarjamo vas, da imajo osebe, ki so z vpoklicanim živle pred vpoklicem v skupnem gospodarstvu name, tedaj v dveh, pravico do državne vzdrževalnine v dvojni višini, to je v znesku 3 K 20 vin. na dan, če so trajno delanezmožne. Če ste tedaj s svojim sinom pred vpoklicem živeli skupaj sami in niste imeli pred vojno nobenih drugih domačih ljudi pri sebi in ste tudi trajno delanezmožni, potem vam gre podpora v dvojni višini, tedaj po 3 K 20 vin. na dan in je vložiti pri županstvu novo prošnjo, izrecno povdarjajočo okolnost, da ste pred vojno živeli s svojim sinom sami v skupnem gospodarstvu in da ste trajno delanezmožni. Na podlagi zakona z dne 28. marca 1918 dr. zak. št. 119 glede podpor invalidnemu moštvu in njih svojcem pa vam ne gre podpora, vaker uživata državno vzdrževalnico.

T. P. R. Vprašanje: Prošnja za podporo mi je bila odklonjena, češ, da me brat ni podpiral. Imam od brata pismeno potrdilo, da me je podpiral. Ali se morem pritožiti? — **Odgovor:** Če so vam prošnja za državno vzdrževalnico zavrnili, potem vam je mogoče tekom 60 dni vložiti pritožbo na deželno komisijo za preživljanje v Ljubljano. Če pa hočete uveljaviti nove okolnosti in nove podatke, katerih preje niste uveljavljali, lahko vložite s primerno vlogo novo opozoritev na okrajno komisijo za preživljanje. Vsekakor je umestno, bodisi pritožbi ali pa opozoritvi priložiti dostopna vam dokazila, bodisi potrdilo od brata ali županstva itd., da je vas vaš vpoklicani brat resnično preživljal.

Izobrazbi.

Jugoslavija Jugoslovanom.

Izšla je drobna knjižica 64 strani, ki smo si je že davno želeli kot poljudno pojasnilo našega jugoslovanskega vprašanja. Iz naslovov posameznih sestavkov je razvideti važnost in zanimivost njene vsebine. 1. Slovenci, Hrvatje in Srbi smo en narod! — 2. Jugoslovanska zemlja. — 3. Kdaj so se naselili Jugoslovani v sedanji domovini in nekoliko naše zgodovine. — 4. Sedanji položaj Jugoslovanov na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem, Goriškem, v Trstu, Istri, Dalmaciji, na Hrvaškem, Ogrskem in v Ercegovini. — 5. Koliko velja danes Slovenec, koliko Nemec ali Madžar? — 6. Gospodarsko izkoriščanje Jugoslovanov. — 7. Izseljevanje Slovencev — naseljevanje Nemcev. — 8. Jugoslovanska deklaracija. — 9. Jugoslovanska država. — 10. Težave, ki se stavljajo na pot jugoslovanski državi. — 11. Kaj nas uči zgodovina? — 12. Le vstani, borni narod moj! — 13. Zmagujoča sila ideje. — 14. Razmerje med jugoslovansko državo in Avstrijo. — 15. Jugoslavija (naša) in druge jugoslovanske države (izven Avstrije). — 16. Na delo za Jugoslavijo!

To je vsebina male brošurice, ki naj bi prešla v meso in kri celemu 7-8-milijonskemu jugoslovanskemu narodu v monarhiji, zlasti pa nam Slovincem. Kaže nam prejasno, da nam gre pri tem vprašanju za narodni bitni ali nebitni; zato mora odjekniti in odmevati od vasi do vasi, od doline do doline, od gore do gore, od moža do moža, klic: »Hočemo jugoslovansko državo! — nočemo biti več pod kruto kuratelo Nemca in Madžara. »Jugoslovansko državo hočemo!« tako mora klicati pastir na paši, ta klic naj ponavljajo žanjice na polju, ta klic se mora oriti pri koscih na livadi, za vozom in plugom. V gosposki palači in preprosti kmečki koči, v pisarnah in rudniških rovih, v rokodelskih delavnicah in zakajenih tovarnah, povsod naj doni tisočeri klic: »Hočemo jugoslovansko državo! Svobodni hočemo biti!«

Vi vsi, ki ljubite ta krasni košček božje zemlje, ki jo imenujemo svojo slovensko domovino;

Vi vsi, ki želite, da bi na tej zemlji živel srečen in zadovoljen rod;

Vi vsi, ki želite, da bi ta zemlja ostala lastnina Vaša in Vaših otrok;

Vi vsi, ki ljubite svoje otroke in jim želite lepše in srečnejše bodočnosti;

Vi vsi, ki ljubite svoj narod in želite, da bi se ta narod ohranil ter živel srečno in zadovoljno;

Vi vsi kličite glasno in neprestano: »Hočemo jugoslovansko državo!«

Delajmo tako od moža do moža in pripravljajmo ta veliki dobi, ki prihaja, tako da bodo naši poslanci takrat, ko pride odločilen trenutek, mogli pokazati:

Evo, za nami je ves narod in narod hoče to in zato mu morate dati kar zahteva.

Vsi pa imejmo neprestano v spominu besede našega velikega Kreka:

»Vi vsi, ki ste seme izkravelega naroda, mislite le eno: Kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen

in vse svoje srce posvečevali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje.«

Tako izzveneva mala glasnica srečnejše naše bodočnosti, ki naj bi je ne pogrešala nobena zavedna slovenska družina. Kjer imate v občini ali župniji navdušenega moža ali ženo, mladeniča ali deklico, zberi vendar dotičnik večje število naročnikov in naročite si knjižico (po 50 vinarjev) skupno! — Naslov: »Tiskarna sv. Cirila, Maribor.« Želite je, da bi je prišlo vsaj 100 tisoč med naš narod, da bi se razširjala in pojasnjevala njena vsebina, zlasti zemljepisne razmere s pomočjo zemljevida, v naših izobraževalnih društvih, da bi bila najmenitnejši predmet naših pogovorov dotlej, da se uresniči naša samostojna, svobodna Jugoslavija!

„Slovenska družina“

nov slovenski družinski list.

Naši čitatelji že vedo, da se dosedanji »Ilustrirani Glasnik« izpremeni z novim letnikom v prvi slovenski družinski list.

Tega pa doslej še nismo povedali, da bo dobil z novo obliko tudi novo ime »Slovenska Družina«.

Kakšna bo njegova mnogovrstna in bogata vsebina, je »Domoljub« svojim cenjenim bralcem že povedal, tudi na lepe slike je že opozoril, danes moramo le še to sporočiti, da stane celoletno 24 kron, za pol leta 12 kron, za četrt leta 6 kron, posamezna številka pa 1,20 K.

Morebiti porečeš: To je pa veliko denarja. Drag ho. — Toda, prijatelj, če upoštevaš, da boš dobil vsakih štiriinajst dni, 15. in 30. vsakega meseca, torej štiriindvajsetkrat na leto v roke knjižo v lepem originalnem ovitku, opremljeno z umetniškimi in drugimi slikami, namesto dosedanjih 8 strani pa vselej celih 24 strani na močnem papirju, polno zanimive vsebine, potem boš takoj rekel: Nel list ni drag, celo poceni je.

Se pred vojso bi noben založnik takega lista ne mogel dati izpod 12 kron. Če je zdaj samo še enkrat dražji, je to skoraj neverjetno, ko je papir na primer tridesetkrat dražji.

Zato pa vse slovenske družine list naročite. Koliko lepega beriva boste za primeroma mal denar dobile! Naročajte društva in knjižnice, naročajte vsi, ki hrepenite po izobrazbi, ki se hočete po težkem delu oddehniti in razvedriti, vsi, ki hočete uriti svoje oko na slikah velikih umetnikov, vsi, ki hočete srce blažiti in zlahčati s proizvodi velikih pisateljev, vsi, ki vam je mar, da si prisvojite sadove sodobnega napredka.

O Slovincih gre glas, da smo za Čehi najbolj izobražen, najbolj kulturn slovenski narod. Da to ostanemo in nas kdo drugi ne prehit, je našim družinam treba, da ne zmanjostanejo, ampak vedno napredujejo. Ta namen bo predvsem izpolnjevala »Slovenska Družina«.

»Slovenska Družina« se naroča pri »upravi Slovenske Družine« v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6.

Kdor je že naročil »Ilustrirani Glasnik«, ga bomo kar za »Slovensko Družino« zaplivali. Prav tako bodo vsi dosedanji naročniki »Ilustriranega Glasnika« prešli z novim letom »Slovensko Družino«. Saj nam bodo gotovo vsi ostali zvesti in še novih prijateljev in novih naročnikov pridobili.

Prva številka se bo zaradi tiskarskih težav z ovitkom nekaj dni zakasnila, tako, da bo izšla namesto 15. t. m. nekaj dni kesneje, krog 20. t. m. Naslednje številke bodo pa lahko redno izhajale 15. in 30. vsakega meseca.

Stari, zlasti pa novi naročniki, hitite z naročanjem, da bomo mogli dovolj iztisov natisniti!

»Slovenska Družina« postani ogledala, okoli katerega se bodo zbirale naše družine, postani srce naše izobrazbe.

isat. Potem je žalostno zamahnil z glavico, rekoč: »Tu ni nič cvetic.«

»Sedaj je jesen, majnika poidemo na polje, tam so cvetice,« ga je tolažila Stefana, toda nieno oko je otožno zrlo.

Mihaela je zamrmrala: »Tu ni ničesar.«

Sedaj je mater zapustila potrpežljivost, ezno je zavpila:

»Paglavci, jaz naj vam iz rokavov sipljem abolka in bruske in med in srebrne groše, povrh pa še tisoč goldinarjev. Jaz vam že pomagam! Delati je treba! Zaslužiti krajcarjev! Drugače vas vse zapodim iz hiše. Mi smo revni ljudje.«

Hitro je vstala.

»V imenu Boga Očeta in Sina in Svetega Duha — je molila z jeznim glasom. — Sedaj pa spat! Jutri pa vstati in delati! ... Oče bi ne bil smel umreti, kaj morem jaz za to!« reče starejši hčeri.

»Da, gospod bi ne bil smel umreti,« je ponovil stari hlapec. Napol je gluh, to pa je umel; obriše žlico, počasi odštorklja in misli na dobre čase, ko je večkrat dobil izven časa kak srebrn groš in kak kozarec dobrega samostanskega vina.

Otroci cepetajo po stopnicah gori, najpreje nekoliko plaho, potem pa zopet veselo drug drugemu nagajajo in se med seboj ščipljejo. Stefana je stala z najmlajšim v naročju na kuhinjskem pragu; v večernem mraku je nežno, skoraj proseče zvenel njen glas:

»Otroci so neumni.«

»Bolj ko se spustiš s paglavci, slabše je,« nejevoljno odgovarja mati. »Si li tudi ti videla podgansko zalego?« vprašuje mati s temnim obrazom.

»Ne. Pa večkrat so podgane blizu mesnice, in tam spodaj je mesnica. To ni nič hudega. Kar v hiši manjka, to bomo že uredili, mati. Toda — deklica se obotavlja, potem tiho in žalostno pravi: — če bi le to mesto ne bilo tako hudobno gnezdo.«

»Kaj pa ti veš o hudobnem gnezdu,« reče mati in nagubanci čelo. »Sedaj pa še ti začnijaš! Zabavlja lahko vsak. Sedaj smo tu, ker smo morali sem. Otroci tega ne vedo, ti pa veš.«

»Mati,« odvrne dekle, »vse vem. In če smo tudi morali iz Admonta, vendar bi bili že kak drug prostorček dobili. O mati, kakšno mesto je to, v katerem niti sto pravih kristijanov ni? Mati, mati, kakšno mesto je to, kjer ljudje po cestah kriče: Fej papež, fej papež?«

»Kdo kriči? Kje si to slišala?« vprašuje mati.

»Ko sem šla prašat za mošt in sem komaj čez prag stopila, je bilo prvo, kar sem slišala: Fej papež! Tam-le spodaj — z roko je pokazala na desno in lica so ji zažarela, — »so zažgali papirnatoga škofa, sveto podobo so vrgli na cesto in so jo grdo psovali. Videla sem cerkev in sem hotela vanjo, da bi pozdravila Odrašenika ... Križ je bil nad vrati; — vstopim — in — bil je konjski hlev. O mati,« je grenko ihtela, naslanjajoč se na ograjo stopnic, »tega pač ni vedel milostivi gospod, da je štajer tako hudoben. Sicer bi nas ne bil poslal v jamo razbojnikov.«

»Saj so tudi prave cerkve in dobri kristjani v mestu. Ob gori je ena, pač še nisi bila potri,« je nejevoljno odgovorila mati. »Da, res, v Janspahu bi bili dobili bajto, v gozdu tik oglenice. Tam se kadi, da bi se človek v dimu zadušil. Veseli bodimo, da smo dobili to. Sino pač revni ljudje.«

Deklica je v temi zamajala z glavo in je žalostno vzkliknila:

»Boljše je stanovati pri ogljarjih, boljše pri lisicah in volkovih, kakor pri nevernih ljudeh, kjer preklinjajo Boga. Mati,« je v hipu proseče zavpila, »še bi bil čas, še bi se lahko peljali v Janspah.« (Dalje.)

Nove knjige.

Kratka povest o antikristu. Iz ruskega prevle Franc Poljanec. Pravoslavni bogoslovni učenjak, ki pa je pozneje prestopil v katoliško Cerkev, popisuje dogodke pred koncem sveta, kakor si ga on misli. Povest je si-

cer nekoliko teže umljiva, a zelo poučna. Stane 2 kroni.

Ob vojski. Igrakaz v 4 slikah. Spisal dr. Janez Ev. Krek. Ta nad vse genljiva igra je zadnje delo pokojnega Kreka in jo bodo naša društva z velikim uspehom uprizorjala.

Jos. Jurčič. Spisi. 5. zvezek. Obsega povesti: Sosedov sin. Sin kmetskega cesarja. Med dvema stoloma. Poljudne povesti našega Jurčiča vsakdo rad prebira. Njegovo lahko pripovedovanje, vzeto iz kmetskega življenja, bo vsakdo z zanimanjem čital. Stane 3 krona.

Pravila za oliko. Spisal dr. Dostojen. To je okrajšana izdaja priljubljene »Knjige o lepem vedenju«. Najpotrebnejši pouk o vedenju do domačih in tujih ljudi, doma, na poti in v cerkvi dobiš v tej knjižici, katera naj bi posebno naši mladini prišla v roke. Stane 3 K.

Kubična računica, ki jo je sestavil Janko Dolžan, bo vsakemu dobrodošla, ki ima količjak opraviti z lesno kupčijo. Konceni knjižice je pridejana še naštevanka od 11 do 100 in pa primerjalna razpredelnica nove in stare lesne mere za tiste, ki so bili dosedaj vajeni le stare lesne mere. Knjižica v platno vezana stane 5 kron. Vse tu omenjene knjige se dobivajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 28. avg.: 8, 38, 24, 78, 70.

Linc, 31. avg.: 19, 56, 68, 23, 66.

Kdo izmed iz Rusije vračajočih se ujetnikov kaj ve o AVGUSTU KOKALJ, ki je bil kot ujetnik v Darifki, gubernija Pensa. Že 10 mesecev ni o njem nobenega glasu. Vsi stroški se povrnejo. Sporočila želi njegova mati 3172

MARIJA KOKALJ, Zagorica, p. Litija.

Odovetniška pisarna

dr. Juro Adlešiča

LJUBLJANA, Sodna ulica 6, II. nadstr.
je zopet odprta
dopolndne od 8. do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure. 3075

Polhove kože, krtove kože, hrčkove kože

kupi po najvišjih cenah
trgovina s kožami in krznom

D. Köhler LEIPZIG, Brühl 47.

Potiljatve se prosijo po pošti v zavojih po 5 kg, odpadli znesek se odposlje takoj po prejemu.

Stroji za meso

Ameriški sistem, 5. pocinkana z jeklni noži. Cena 60 K za komad brez poštiline in zavojnice

»AGRARIA«

trgovska družba z omeje. zav. Dunaj, IV. Rechte Wienzeile 1

Svarilo! Ne kupujte nobenega emaliranege stroja za meso ker se odlični glazura! Tudi ne kupujte stroja z litimi noži ki hitro počijo, marveč le naše »AGRARIA« stroje za meso z zajamčeno in jeklenimi noži.

***** Naročilnica: *****

(razločno izpolniti, izrezati, vložiti v kuverto in takoj odposlati »Agraria« Handelsgesellschaft m. b. H. Dunaj IV. Rechte Wienzeile 1. Na podlagi Vasega naznanila v »Domoljubu« uročam ***** komadov »Agraria« strojev za meso, 5., z jeklenimi noži za ceno K 60 — za komad brez poštiline in zavojnice po povzetju. Znossek K — pošljem kot zaplačilo. Ime

..... Naslov

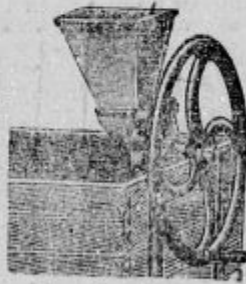
GOSPODJE, kateri si žele s prodajo dobro idočih konsumnih predmetov zagotoviti znaten dohodek, naj pošljejo svoj naslov na kemično tovarno HUGOPOLAK, KRALJ, VINOGRADI, Jungmannova trida 33. Telefon pisarne 5495, telefon tovarniški 5455. 3079

Med, vosek in voščine

kupujem po najvišji ceni, tudi majhne množine. — VIKTOR VOKAČ, DVOR, 3163 Dolenjsko.

Poljedelski stroji in orodje. Ročni mlinci za zdrob in moko!

Cena: 1. vrsta 155 K
2. vrsta 115 K
Teža: približno 12 kg

Znamka „Davor“

Mlin se razpošilja opremljen z zamahnim kolesom in lakiranim vsipalnikom. Cena je mlinu, in sicer najboljši vrste 155 K, mlinu nekoliko manj trpežne vrste 115 K, brez odbitka v tovarni. Zavihanje in poštnina računata se še separatno za lastno ceno. Mlin prve vrste je izdelan iz najboljšega, trdega materiala in se za kvaliteto, da naročnik prejme nepokvarjen mlin, jamči. Moj ročni mlin izmelje najljepšo moko! — Stroj se naroča pri tvrdki 3145

D. Štucin

DUNAJ, XVIII. okraj, Hühnegasse št. 4.
Dopisuje se slovensko.

Barve za obleke

zajamčeno pralne, za barvanje vseh vrst oblek, zelo enostavna uporaba, v vseh barvah, za ceno 70 vin. in 1 K za zavoj; pri odjemu 100 zavojev 40 in 70 K po povzetju. 3097

Josip Ottowitz

GRADEC, Wassergasse 18.

Za suhe gobe

je vedno najboljši kupec

Fran Pogačnik

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.

KUPIMO v tekoči dobavni dobi

paradižnike

v celih vagonih. Najnižje ponudbe prosimo na tovarno za konzerve. 3175

HAGN & ENNSMANN, Zentralbüro, Dunaj III., Estegasse 7.

Iščem za veliko gorsko posestvo pri Hrastniku,

oskrbnika

najraje kmeta ali delavca z družino. Ves pridelek se deli na polovico. — Ponudbe na upravnitvo »Domoljuba« pod št. 3162.

Le 3 K 40 h stane pet mas mali toš, aparat „Omega“, vel. slike 4x4 kompl. z malo opremo s natanč. navod. za začetnike. Zaključna kamera „Gertrud“ vel. 9x12; finaliziritev z vsem potrebnim opremlj. za razno lege, prima akromat. leča, kompl. s kovinasto kaseto in navodilno dokler v zalogi. le K 70. 80 h zaključna omara za vojaštvo za plošče in filme, žepna oblika vel. 4 1/2 x 6 le K 68.40; vel. 3x3 le K 79.80. Pošilja po povzetju. Poština 1 K. Export „Perfekt“, Dunaj VII. Teustiftg. 137/102.

SODE
od vina, žganja in vsake druge vrste kupuje po najvišjih cenah
Ivan Jelačin
LJUBLJANA, Emonska cesta štev. 2.

100.000 i hvaležnih odjemal. potrjuje da umičevalec korenin „Biblisam“ v irski dneh brez bolečin odpravi kurja črta, bradavic, tršo kožo. Uspeh z jamčen! Cena 3 K, 3 lončici 7 K, 3 lončici 11 K. **Zobobol** odstranja „Fitis“ najtrdov. ravnat. bolecine, ko je že vse odreklo, in pri ožilju zoboh. Če ni uspehu, denar nazaj! Cena 3 K, 3 puščice 7 K, 6 puščic 1 K. Nikak. okam. zobov. ne oprizijetnega duha! Snežno bele zobe od „KIRIS“, zobna lekočina. Takoj. uspeh. Cena 3 K, 3 steklenice 7 K. **Podgane, miši** s podganje smrtjo — „Hatterer“. Ako ni uspeha, denar nazaj. 100ne zabval. Cena 4 K, 3 skatle 9 K. Stenice, uši, bolhe, ščurke uniči z zalego vred radihalno „TRIERA“. Cena 3 K, 3 skatle 7 K, prasek za gozdarci poleg 2 K. **HEMERY, Keschau (Kassa)** 1. poštni predal 62-0-104, Opatov.

KUPUJEM vsako količino **brinjevih jagod**
2978 Destilerija in rafinerija **VLADIMIR ARKO, Zagreb.**

KUPIM vsako množino **medu in čebelnega voska**
FRANC VOKAČ, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 5.

Ustanovljeno l. 1893.
Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestva, vrednostnih papirjev ali proti zaznambi na sužbene prejemke.
Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.
Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg štev. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.
Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848/40 kron.
Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %
Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6,089.850 kron.

Nad 1,000,000 v rabi 14 dni na poskušnjo!

Močno silo je praktično orodje za vsakogar za živane usojenih predmetov jermenov, vrec, jader, oprem, mehur, plah, čevljev. — Razprodajalcem popust. Cena kmpil sila K 8.—, povzetni stroški posebej. Levos. Kresljev, varovalcev podplatov iz kovine in asnja, podkvice, celul. trakov za čevlje, čevlj. smole, okov za podplate in vojnih podplatov ter ocenih mlinov. **P. E. Lachmann**, Dunaj IX, Monstergasse 3, odd. 182.

JAMSTVO!
AGRARIA-brzodrobilni mlin pošljemo 14 dni na poskušnjo. Ako niste zadovoljni z njim, ga lahko pošljete nazaj in prejmete nazaj svoj denar.
Dobavlja se točno le, dokler traja zaloga!
Cena K 185.— z zamahnim kolesom brez poštnine in zaboja.

NAROČILNICA!
(Izreznj, razločno izpolniti, vložiti v kuverto in tako odposlati, ker se more poškiliti in, dokler je v zalogi.)
Tvrdba **CAM. PLANER**, Dunaj II, Praterstr. 47.
Naročam Vaš Agraria-brzodrobilni mlin za znesek K 185.— po povzetju, s pravico s pošljem mlin tekom 14 dni nazaj, ako ne bo dobro mlet.
Ime: _____
Kraj: _____
Zadnja žel. postaja: _____

Agitirajte za „Domoljuba“

„Agraria“ - brzodrobilni mlin.
Ne natečajte, poč pa najboljši, najposobnejši drobilni mlin, ki se dobe — edini, s katerim se lahko mleje pšenica, rž, koruza, črmen itd. — fino, kakor kdo želi. Delo silno lahko ter se lahko uredi na 4 vrste drobljenja. Nadomestni deli se dobe in lahkonno zametajo.
- CAM. PLANER, DUNAJ II, Praterstr. 47. -

Umetno gnojenje bo samo **Vaša korist!**
toda ne odlašajte! - Zahtevajte takoj ponudbe na **20 % kali - jevo sol in 14 % kajnit**
Poznejših naročil vsled težavnega uvoza ne bo mogoče izvršiti! Pojasnila so Van na razpolago! Jamstvo za kakovost!
WIKO VABIC, veletržec, Zalec, Južno-Stajersko.

Universal - ročni mlin (Zakonito zavarovan.)
Moj Universal-ročni mlin je izboren za mletov, maka, dišav, sladkorja, kavu, ovenc, riža, orehov, pšenice, ječmena, ovsa, žit, koruze, riča itd. Ta mali mlin se je tokom vojske izobno obnesel in se lahko uporablja za vsako vrsto mlevskega izdelka. Teža okoli 1 kg.
Cena K 24.—
Pošilja se s Dunaja proti predplačilu zneska po generalnem zastopstvu
Maks Böhnel, Dunaj
IV, Margaretenstr. 27 odd. P. 57.
Prospekt zastoj.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA
proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zoonov
Ljubljana, Dimajska cesta 17, Ljubljana.
Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstna izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe, 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako, 3. vse poljeke predelke, žita in hrmo, 4. zvonove proti preletu, 5. sprejema tudi zavarovanja za življenje, osiroma doživetje in druge kombinacije in proti neugodam. vsakovrstna podjetja, 6. rti kakor tudi osamezne osebe za dožetno življenjskiško zavarovalnico, od katere ima tudi dožela Kranjska podružnico.
Varnostni sklad in udnine, ki so znašale l. 1916 K 906.538/91, s poškodne koncem l. 1917 na 1,081.835/54.
Tečaj, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod s tembolj bo rasteel sklad
Ponudbe in pojasnila daje ravnateljstvo, glavno poverjenišstvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeniki.
Cene primerne, hitra cenesev in takojšnje izpolnitve
Ne pošiljajte otrok samih, da se sezari omajljo!
Ne pošiljajte otrok samih, da se požari omajljo!

10 vinarjev
 (za doplačilo)
 Vas stane moj
 cenik, ki se vam
 pošlje na zahtevo
 zastopni. C.
 in kr. dvorni za-
 ložnik Jan Kon-
 rad, razpošil-
 jalnica Brück
 št. 1992 (Česko)
 — L. Britev iz
 srebrno jekla K 7—
 9—, 11—, Varno-
 stni brivski aparati
 posilki, K 7-50, dvo-
 rezna rezerv. rezila
 tuc. 12 K., jase in
 bradecstrižniki K
 26—, 28—. Pošilja
 se po povzetju ali
 predplačilu. Zame-
 na dovoljena ali
 denar nazaj.

Srbež lišaji, garje, pege

in druge kožne bolezni odstrani naglo in sigurno **Paratol**-domače mazilo. Ne maže, je popolnoma brez duha, torej se more rabiti tudi čez dan. Velik lonček K 5—, dvojno-velik lonček K 9—. Dalje **Paratol**-posipalni prašek, ki varuje najbolj občutljivo kožo. 1 škatlija K 3—. Oboje se dobiva po povzetju ali predplačilu pri tvrdki **Paratol-Werke, lekar ULMER, Budapest VII-10. Rózsza út. 21.**

Krmila manjka!

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmo živina, perutnina dobro prebavi in popolnoma izkoristi, naj se pri- meša 2 krat na teden krmil, ena pest polna „**Mastin**“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redilni prašek. „**Mastin**“ Paket velja 2 K., 5 paketov 12 K. poš- tine prosto. 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo ali prašiča, da se zređi.

Glavna zaloga:

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavah: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvali in rabi „**Mastin**“.

Sprejem:
vrvarskega pomočnika

ki zna dobro plesti vrvi in štrange.
A. SINKOVEC, vrvarna, KRANJ, GORENJSKO.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. zakonito zajamčeno „**Skabofom**“ ma- zilo“. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 3— veliki K 5— porcija za redbino K 13—. Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. 1520** Pazite na varstveno znamko „**Skabofom**“!

Po celi Jugoslaviji naj se pije 2542
Tolstovrška slatina
 in novi **SILVA VRELEC**
 Pošta **GUŠTANJ.**
 Tam se naroči tudi
 tino belo, rdečo in črno vino
 ter žganje in sadni mošt.

Vsakovrstna domača semena,
 suhe gobe, prazne vreče in druge pridelke
 kupuje trgovina s semeni
 „**PETER LASSNIKA NASL.**“
SEVER & KOMP., Ljubljana, Marijin trg.

Nakup ur, zlatine in briljantov je
zaupljiva stvar
 zato se pri nakupu obrnite na
 tvrdko **F. CUDEN SIN**
 samo nasproti gl. pošte v Ljubljani.

Cudovito šilo le K 4-90
 Šiva tako naglo prešine vbode kot šivalni stroj.
 Največja iznajdba, s katero more vsak sam krpiti in šivati usnje, razirgane čevlje, konjsko opremo, vreče, platno in vsako drugo močno blogo. Neobhodno potrebno za vsakogar. Jamstvo za porabnost. Cena kompl. šila s sukencem, 4 različni šivankami in potrebim navodilom K 4,90, 3 kosi K 13-50. Pošilja po povzetju.
M. Svoboda, Dunaj, III/2, Niessgasse 13-404.

Kranjska deželna podružnica
 n. a. deželne življenjske in rentne neugodne in jamstvene zavarovalnice
 v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II
 sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tud. z vojnim riziko, otroških dot., rentna in ljudska neugodna in jamstvenega zavarovanja.
 Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.
 Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.
 Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastopaj in poštine prosto. Spoznati zastopniki se sprej- majajo pod najugodnejšimi pogoji. 1837

LJUDSKA POSOJILNICA
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo
 v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dop. od 8. do 1. ure in jih obrestuje po
4 1/4 %
 brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.
 „Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se eskomptujejo najboljšje.
 Vloge v „Ljudski posojilnici“ se popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna pcestva na deželi in v mestih.
 Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. — Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.

Dobro „IKO“ uro
 vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
 mojstersko delo urarske
 umetnosti!
 Razpošilja se po povzetju.
 Neugajajoče zamenjam.

Kovinate ure . . .	po K 24— 26— 32— 40— 60— 100—
Srebrne ure . . .	po K 70— 90— 100— 120— 200—
Kovinate verižice po K	2— 3— 4— 6— 10—
Usnjate verižice . . .	po K 1-60 2-80 4-80

Zlatina in srebrnina v bogati izbori!
 Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepotičja, daril itd. v velikem krasnem ceniku, katerega zahtevajte.
 Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana. — Lastna protokolirana to- varna ur v Švicl.
 Svetovna razpošiljalnica
H. Suttner samo v Ljubljani št. 1
 Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.